

Etica în contextul sănătății și în context social

2020

Valori etice – viața și libertatea

- Dreptul la viață aparține drepturilor fundamentale ale omului

-

ARTICOLUL 22

(1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.

(3) Pedeapsa cu moartea este interzisă.

Drepturi

- Art.. 23
- (1) Libertatea individuală și **siguranța persoanei** sunt inviolabile.
- (2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sunt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.

Siguranța sănătății

Egalitate pentru sănătate

- **ARTICOLUL 16**

(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

- **Art. 34 – Dreptul la ocrotirea sănătății**

- (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

(2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.

(3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.

Drepturile pacienților în legislația EU și națională – L 46

- ▪ dreptul la libertatea și siguranța persoanei;
- ▪ dreptul la viață privată;
- ▪ dreptul de acces la informație;
- ▪ dreptul la integritate corporală;
- ▪ dreptul la viață;
- ▪ dreptul la cel mai înalt standard posibil de sănătate;
- ▪ dreptul de a nu fi supus torturii și altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante;
- ▪ dreptul de a participa la elaborarea de politici publice;
- ▪ dreptul la egalitate și de a nu fi supus discriminării;
- ▪ dreptul la un recurs efectiv.

Contextul social, etica, sănătatea

- 1. Sănătate
- Oamenii au dreptul la resursele necesare sănătății. Potrivit articolului 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, (2) “oricine are dreptul la un standard de viață adecvat sănătății și bunăstării lor și a familiei lor”.
- 2. Comunitatea
- Oamenii sunt ființe sociale care interrelaționează inclusiv în scopul conservării sănătății comunității în care trăiesc.
- 3. Instituțiile
- Acțiuni necesare pentru creșterea eficienței în instituțiile medicale: comunicare onestă, transparență, standarde profesionale și etice ridicate.

Contextul social, etica, sănătatea

- 4. Colaborarea
- Infrastructura domeniului sănătății publice se compune dintr-o serie largă de discipline și sectoare care pentru a putea fi eficiente, este necesar să conlucreze.
- 5. Mediul fizic
- Efectul activităților umane asupra mediului a modificat echilibrul resurselor cu consecințe negative asupra stării de sănătate a oamenilor. și oameni, asupra mediului.
- 6. Oportunitatea de exprimare
- Corelat cu drepturile pacientului, orice persoană ar trebui să aibă oportunitatea de a contribui la dezvoltarea și elaborarea de politici de sănătate publică. Principala dilemă etică a sănătății publice o reprezintă echilibrul dintre libertatea individuală și responsabilitatea guvernului de a garanta protecția sănătății.

Contextul social, etica, sănătatea

- 7. instituții de sănătate publică
- Este important să se identifice și să se promoveze cerințele fundamentale privind sănătatea comunității prin instituții specializate.
- 8. Experiența
- Cunoașterea problematicilor din sănătate, cercetările din domeniul sănătății comunităților pot contribui la elaborarea diverselor politici de sănătate publică.
- 9. Știința
- Aplicarea metodelor științifice de cercetare în sănătatea publică asigură mijloace obiective de identificare a factorilor necesari asigurării metodelor și mijloacelor de păstrare a unei bune sănătăți atât a comunităților cât și individuale.

Contextul social, etica, sănătatea

- 10. Confidențialitatea informațiilor
- Instituțiile de sănătate publică trebuie să asigure confidențialitatea informațiilor pe care le dețin și să nu divulge informații care ar putea afecta în sens negativ individul sau comunitatea, decât în cazurile expres prevăzute de lege.
- 11. Valorile
- În elaborarea politicilor publice se are în vedere valoarea și demnitatea umană și nu atingerea eficienței optime sau a beneficiilor financiare, activitățile de prevenție având costuri ridicate.

12 autodeterminarea

- Noțiunile de voință și autonomie sunt elemente centrale în teoria autodeterminării.
- Persoana umană se naște, crește și se dezvoltă în mediul natural și beneficiază de influențele sociale. Pe de o parte există mediul, cu aspecte speciale care deseori încearcă să controleze comportamentul, iar pe de altă parte există organismul uman, căutând să se extindă și să modifice aspecte ale mediului.
- Teoria autodeterminării acceptă că mediul poate controla comportamentul uman, dar de asemenea, că deciziile individuale pot fi elemente cauzale în comportament. În acest fel interacțiunea dintre cei doi, om și mediu, este elementul autonom care determină acțiunea pentru deciziile individuale și permite unei persoane să contracareze forțele din mediu (Deci, 1980).